

Exam. Code : 213101

Subject Code : 4939

M.A. Economics 1st Semester

ECONOMICS OF LABOUR

Paper—MAEO-2

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, by selecting at least **ONE** question from each section. The **fifth** question may be attempted from any section. Each question carries **20** marks.

SECTION—A

- I. Explain the nature and scope of Economics of Labour.
- II. Discuss the Neo-classical theory of labour markets.

SECTION—B

- III. Critically examine the Employment policy adopted in Indian Five Year Plans.
- IV. Discuss the Classical Theory of wage determination.

SECTION—C

- V. Explain the objectives and functions of Trade Unions in India.
- VI. Discuss the Dispute Settlement Machinery in India.

SECTION—D

VII. Discuss the labour market reforms in India in the context of exit policy and to make labour market flexibility.

VIII. Write in brief about main finding of Second National Commission on Labour.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

I. ਲੇਬਰ ਦੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

II. ਕਿਰਤ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇ ਨਵ-ਕਲਾਸੀਕਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

III. ਭਾਰਤੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੀਤੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ।

IV. ਤਨਖਾਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਕਲਾਸੀਕਲ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਬ

V. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

VI. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

VII. ਲੇਬਰ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਲਚੀਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਮਾਰਕੀਟ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

VIII. ਲੇਬਰ ਤੇ ਦੂਜਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।